

Druga lekcija

Da si ti predsjednik

Čemu služi vlast?

Obrazovni ciljevi Učenici mogu objasniti uloge i odgovornosti vlasti.

Učenički zadaci Učenici zamišljaju da su oni na vlasti i moraju donijeti odluku kako bi se trebalo potrošiti budžetski novac. Uzimaju u obzir vrstu društvenih idealja koje bi htjeli postići.

Sredstva Veliki list papira, flomasteri i podsjetnik za svaku grupu od 4 do 6 učenika.

Metode Posteri, prezentacije, rad u manjim grupama i razredna rasprava.

Konceptualno učenje

Dužnost struktura vlasti u demokratskom društvu jeste da se zalažu za opće dobro, a to podrazumijeva više od dobrobiti većine. To predstavlja način da se postigne dobrobit svih članova društva. Međutim, šta to tačno znači u praksi često je predmet rasprave, i u tom smislu se predlaže veliki broj različitih, a ponekad i proturječnih, društvenih idealja, na primjer, dobrobit, sigurnost, pravda, društvena harmonija, ljudska prava, prosperitet. Davanje prioriteta takvima idealima u konkretnom budžetu može predstavljati problem, osobito s obzirom na to da su sredstva koja su vlastima na raspolaganju uvijek ograničena.

Lekcija

Nastavnik počinje lekciju tako što učenike podijeli na grupe od po četiri do šest članova, a svakoj grupi dâ veliki komad papira i flomastere.

Nastavnik upućuje grupe da zamisle da žive u nekom periodu u budućnosti i da su zaduženi za upravljanje državom – drugim riječima, da oni imaju vlast. Kao vladi, na raspolaganju im je šest milijardi američkih dolara. Nastavnik tu svotu može prilagoditi godišnjem budžetu vlasti njihove države.

Zadatak svake od grupe je da odluči kako će potrošiti ta sredstva u toku naredne godine. Svaka grupa dobija veliki komad papira i flomastere, i sastavlja poster na kome se vidi kako će oni, kao vlada, potrošiti sredstva kojima raspolažu. Potom svaka grupa ima prezentaciju, tokom koje ostatku razreda izlaže svoje ideje. Na kraju svake prezentacije ostali učenici imaju priliku postavljati pitanja o planu potrošnje sredstava grupi koja izlaže.

Nastavnik također postavlja pitanja grupama i to koristi kako bi uveo nove informacije o ekonomiji i načinu funkcioniranja vlade. Na primjer:

- Jeste li razmišljali o tome da dio novca izdvojite za vraćanje stranog duga?
- Kako biste dio tog novca mogli iskoristiti da otvorite nova radna mjesta?
- Koliko je važno da vlada izdvaja novac za obrazovanje?

Potom nastavnik nastavlja rad sa cijelim razredom kako bi se sastavio spisak svih stavki za koje bi, prema njihovom mišljenju, vlada trebala izdvajati novac.

Nastavnik, potom, upućuje učenike da se opet podijele na iste grupe, a svakoj grupi daje podsjetnik na kome su navedeni društveni ideali kojima bi mogle težiti vlasti jednog demokratskog društva. Na primjerimjer:

- blagostanje;
- sigurnost;
- pravda;
- društveni sklad;
- ljudska prava;
- prosperitet.

Zadatak grupa jeste da povežu ideale navedene na podsjetniku sa stavkama koje su naveli u planu trošenja sredstava, i to tako što će odrediti koji se od idealja može ostvariti izdvajanjem novca za pojedine stavke.

Nastavnik od grupa traži da svoje ideje izlože ostatku razreda, a lekciju završava tako što prolazi između učenika i pita ih sljedeće:

- Šta misliš koja je najvažnija odgovornost koju vlast treba ispuniti?

Nastavnik traži od učenika da za domaću zadaću saznaju nešto o načinu na koji vlasti u njihovoј zemlji troše sredstva, i da to saznaju putem, na primjer, novina ili televizije. Informacije do kojih su došli učenici prezentiraju na početku sljedećeg časa, a potom razmatraju da li bi i njihovi vlastiti prioriteti bili isti